Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber Chori B.M.V. in Erfordia - Cod. St. Peter perg. 50 a

Erfurt, [13. u. 14. Jh.]

Statuta canonicorum B.M.V.

urn:nbn:de:bsz:31-28186

Visual Library

Subscripta ideo hic notata sunt ne a memoria presencium et futurorum ecclesie sancte Marie Erfordensis chorum frequentancium elabantur.

Prelati debent personaliter residere et per se regere officia sua, nisi fuerint legitime * — *prepediti

2 Item canonici, vicarii et ministri chori canonicis singulis interesse tenentur nisi legitime fuerint impediti. — studiose frequentent Chorum prout est antiquitus observatum

7 Item canonici statim postquam recepti fuerint, erunt sub obedientia scolastici usque in diem emancipationis sue.

Item emancipari non debent nisi prius steterint in studio generali causa studii ad minus ad biennium cuiuscunque ordinis etiamsi sacerdotes existunt. — privilegiato

Item emancipari non debent nisi sint subdiaconi. — infra quartale anni

6 Item statim postquam recepti fuerint tenebuntur vestire custodem aut succentorem capituli et ecclesiastice [...] iuxta modum hactenus observatum. duas marcas puri argenti dabunt etiam si per viam permutationis Prebendas assequuntur.

Item nullus canonicorum sine servitore intrabit civitatem.

8 Item canonici a die emancipationis sue ad duos annos vocem contradicendi in capitulo non habebunt.

9 Item infimum locum in choro et capitulo habebunt et ultimus in receptione erit iunior in capitulo donec iunior in introitu supervenerit.

Item canonici senioribus et maxime prelatis reverentiam et honorem exhibebunt assurgendo eisdem et deponendo

et fiat hoc de honestate

do capitium et hiis similibus #

Item in summis festiuitatibus iunior canonicus secundum introitum debet legere primam lectionem ad matutinas. et ad maiores uigilias. et si non est emancipatus. prophetias in festo natiuitatis christi. et capitulum ad primam in eisdem festis.

12 Item quando prelati intrant chorum sedentibus dominis quod tamen fieri non deberet. assurgere debent eisdem iuniores duo uel tres. in capitulo uero omnes canonici. canonicis uero intrantibus nullus surgat. et fiat hoc de honestate

Item nemo infra epistolam uel euangelium uel quando dominus sedet. uel genuflexiones faciunt. intrare chorum debet uel exire nisi ex causa.

Item lecturi epistolam. cum euangelium. lectiones. et cantaturi tractus et alia. ante et post quando transeunt sedes prelatorum decenter inclinare debent eisdem. et similiter cantori quando preest. de honestate.

Item tempore diuini officii. et licet etiam tertia campana ad uesperas. nullus transire debet septa monasterii sine religione.

10 Item quilibet prelatus. canonicus. et uicarius. nec non et minister. debet ad minus inchoare septimanam suam. in cantu. et lectione. prout unusquisque tenetur ordo per se et per alium. Nota bene

Item quilibet debet per se legere et cantare ea que sibi de consuetudine incumbunt. quod si non potest. alium sue conditionis subrogabit.

Item quicumque septimanam seruat. choro preesse non debet. ita quod simul capitulum et collectam dicat et cantet.

19 Item nullus celebrare debet
miſſam in ſummo altari. uel
legere epiſtolam uel euuangelium
niſi illa interfuerit die matu
tinis.

20 Item qui duo debent cantare
uerſum. tunc ſimul in medio
chori debent manere [illegible].

21 Item miniſtri altaris. ut
debeat ſubdiaconus. diaco
no. et diaconus ſacerdoti.
poſt offertorium debent ſibi
inuicem offerre et preſentare
calicem preparatum ſecundum
modum antiquum.

22 Item ſacerdotes celebrantes
in ſummo altari debent con
cordare in modo et in nota.

23 Item benedictio ultima
ad miſſam dari debet non
niſi deo gratias ſiue ite miſſa
eſt ſit cantatum.

24 Item nullus in die circa
thecas in choro habeat

ita ſane quod ſi uno die duas
miſſas contigerit celebrare quod
miſſa pro defunctis precedat

in manibus. ita ut uideri
poſſint.

25 Item ſcolaſticus debet or
dinare omnia legenda
in choro. et cantor omnia
cantanda. et in hiis ipſis
obediendum eſt.

26 Item ſcolaſticus debet in
ſtituere rectorem ſcolarum
qui ſteterit in ſtudio gene
rali. et ille iurabit fidelita
tem capitulo.

ſi haberi poteſt.

27 Item idem rector non in
trabit monaſterium tempore
diuini officii ſine religione.

28 Item in diebus nouem lectionum
interesse debet matu
tinis. miſſe et ueſperis.

29 Item nec ſtabit in ambitu
nec alibi ita ut uideri
poſſit tempore proceſſionum per
ambitum. et hoc idem omnibus
ad eccleſiam ſpectantibus etiam
ſocio cuſtodis non licebit.

30 ¶ Item scolares qui tpr̄e festi
uitatū intrant choꝝ cū
religione aliis diebꝫ tp̄ore
diuini officii. non intrēt
monasteriū sine religione.
31 ¶ Item cantor instituat suc
centorē. ⁊ ille frequenter
erit in choro.
32 ¶ Item scolasticus in suo
choro. et cantor ī suo cho
ro debēt instituere et desti
tuere scolares chorales.
33 ¶ Item scolasticus parabit
omnes lr̄as necessarias
ecclesie ⁊ caplō.
34 ¶ Item lr̄e misse caplō pre
sentabūtur eidem.
35 ¶ Item scolasticus parabit
latinos sinones in festo
sanguinis xp̄i. et cū pu
eri expellūtur faciendos.
36 ¶ Item. qn̄ decanus absēs
fuerit. scolasticus supplebit
uices suas et si. scolastic̄
absens esset tunc cantor.
et si cantor absens esset.
tunc senior de caplo.
37 ¶ Item. illi qui in festiuitati
bꝫ p̄sunt choro. cappas
exuere non debent. sine
causa. ante q̄ꝫ matutinū.
missa. uel uespa finiatur.
38 ¶ Item maxima disciplina
seruanda est in pcessionibꝫ
et precipue rogationum
secđm antiquam consue
tudinem.
39 ¶ Item diaconi in die bt̄i
stephani. sacerdotes in
die beati iohannis. et sb
diaconi in epyphania do
mini. et in octauis eoꝝ
festoꝝ sollempnizabunt.
et parabūt diuinū offi
cium. et nichilominus alii
de choro tenentur interesse
horis canonicis cū eis sc̄.
40 ¶ Pueri uero in die innoc̄

Item si Prelatus vel quicunque cui pro tunc competit mo
dum excederet in Corrigendo hoc capitulum potest mitigare
Item nullus Prelatus vel ipsius vices gerens aliquem
Canonicorum ad Claustralem ponat disciplinam
sine Consensu Capituli.

tum . et in octaua ipsorum di
uinum officium ordinabit
cum quibus rector scolari
um et succentor inter sit.
sicut olim scolasticus et
cantor instituerunt qui
scurrilitates et confusio
nes precauebunt.

Vel eius vices gerens et celebrat

Item in festis in quibus
decanus celebrare tenetur
seniores canonici.
diaconi. et subdiaconi.
ministrabunt. vel alios

Canonicos subrogabunt

Item nulla mulier. ascen
dat dormitorium. turrim.
uel cameram ecclesiastici
sine causa necessaria et
ualde legitima et cum li
centia decani.

Item nemo ministrorum
siue scolarium de uno
choro ad alium infra
diuinum officium tran
sire ualentium. iter per
medium chori habeat. sed
candelabrum circueundo
reuerenter ante altare
inclinet. et sic ad alium
chorum procedat.

Item quando processio reuertitur
de funeribus uel de rogati
onibus uel quando fieret ex ali
causa. nullus recedere uel
abire debet. antequam regre
diatur ad monasterium

nisi ex causa

Item nemo sanguinem
trahere. foras ciuitatem
pernoctare. confessorem eli
gere. uel testamentarios
presumat. nisi licentia
decani petita super eo.

Item nemo intret armarium
sine religione etiam si sit alien

Item antiphonam inceptam uel
tonum impositum nullus cor
rigere debet uel immutare
excepto cantore. nisi psal
mo finito. uel magister uel

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Zu ductus cantato. Et sup eo
requiri deb3 platus si pre
sens est. Alioqn senior p tunc
i choro existens requirat. et
tunc patient. si sine scandalo
absiste no poterit. de scitu
circustanciu immutetur.
Archomin incipiens ul' into
nas indebite. corrigi deb3 p
decanu. scdm exigetia excess'.
Ite nullus duos versus. l' du
as lcones. legere vel cantare debet. cu
hoc valde deforme esset iter
tot personas :-

Anno dni millo ccc° xx° Circa fest
nativitatis beate Marie. Nos Ru
dolfus decanus Theod' scol'. Hert
wicus cantor presentibus omnibus de
capitulo et consentientibus De anni
versariis peragendis concordavi
mus in hunc modum Si anni
versarius erit in dominica vel Sab
bato vel in feria sexta novem lectionum
tunc peragatur die feriata proxima
precedenti. Sed si erit anniver
sarius feria secunda tercia quarta
vel quinta novem lectionum tunc
peragatur die feriata subsequenti
proxima. Si aut erunt ibi festa
trium lectionum simili modo obser
ventur.

Statutu de novis pbendis. vl' vicariis.
quo ad percepto presentiar: si que de no
vo institute fuerint

Nos Hermannus de Bebra de
canus Theod scol. totuq3 ca
pitulum Ecce bte Marie Erford
ne consolacio vicarior Eccle
sie nostre que habent occasione presen
tiar suar propter augmentacionem
vicariar continuo de novo
addendar minuatur. concedit
et extra sua statuimus
et ordinamus ut quilibet de
sex vicariis illis iam addi
tis videlicet per dnm Jo. de cas
dnm B. de Aulhus canonicos
Theod de Vippeche vicarium
et Ricardum dicte civitatis Erford
instauratis tria talenta denar
Erford redditum. Ce
teris vero addendis ut ea
mittendi quatuor talenta den
ut tria maldra frumenti
mensure Erfordensis annuorum re
dditum singuli faciant seu com
parent ut stanno pro presen
tiis vicariis ... Alio
quin